БАСНИ ОТЪ ЕЗОПЪ

ЛЪВЪТЪ И МАГАРЕТО

изъ новата книга
„Едно гърне старо злато"

Магарето лежеше на двора, а пѣтелътъ, кацналъ върху едно дърво, гледаше къмъ полето. Отъ невидѣлица се появи единъ гладенъ лъвъ. Тъкмо когато се приготви да прескочи оградата, пѣтелътъ размаха криле и гръмовито изкукурига. Лъвътъ затрепера и вдигна очи къмъ дървото.

— Какъвъ ли е този звѣръ, който реве на дървото? — си помисли той. — Навѣрно е по-силенъ отъ мене. Чакай да побѣгна, докато не се е хвърлилъ отгоре ми!

И като подви опашка царьтъ на животнитѣ се затече къмъ полето:

Магарето скочи:

— Ти, щомъ като се уплаши отъ пѣтела, когато видишъ мене — ще ти замръзне кръвьта отъ страхъ и хукна да гони лъва.

Ала щомъ излѣзе на полето, лъвътъ се обърна и го изяде.

Преразказа: **А. Каралийчевъ**

РАННА ПРОЛѢТЬ

На комина два врабеца сиви,
кацнали сж весели, игриви.
Чуруликатъ нѣщо отъ високо,
та се чуе низъ поле широко:

„Свършиха се вече снѣговетѣ,
по усойни никне бѣло цвѣте...
Отъ кокиче, папратъ и синчецъ
ний увихме първия вѣнецъ,

ще го кжпе пролѣтна росица,
да сж здрави булки и дечица,
по Великдень пѣсни да ни пѣятъ,
по Гергьовдень люлки да люлѣятъ.

Да закичатъ моми и ергени,
все божури, алени червени,
та кога хорото залюлѣятъ,
живи, здрави да се червенѣятъ.

И. Стубелъ

НАШИ ПИСАТЕЛИ

К. Н. ПЕТКАНОВЪ

Роденъ е презъ 1891 г. въ с. Каваклия, Лозенградско. Издалъ е романитѣ: „Безъ деца", „Старото време", „Хайдути", „Вѣтъръ ечи", „Иде отъ равнината", „Преселници", „Индже войвода", „Морава звезда кървава", повеститѣ: „Бѣглецъ", „Нѣмата" и др., а за деца: „Овчарь-юнакъ" — романъ и др. Въ творчеството му е отразенъ селския битъ преди и следъ войнитѣ, съ едно завидно майсторство въ стила. Петкановъ е единъ отъ нашитѣ голѣми писатели.

ДАМЯНЪ КАЛФОВЪ

Роденъ е презъ 1887 г. въ с. Булгаркьой, Одринско. Свършилъ е гимназия въ Одринъ, а по право въ София. Авторъ е на следнитѣ книги: „Подъ южното небе", „Съпрузи", „Индийскиятъ пѣтелъ", „Вашитѣ познати", „Въпросътъ изчерпанъ" — разкази. „Тигърътъ", „Ловецътъ Механдовъ" и др. — драми. Въ своитѣ талантливо написани книги, той изобразява отрицателнитѣ страни на градския животъ. Калфовъ е сжщо единъ отъ нашитѣ талантливи писатели.

ЗМЕЙ ГОРЯНИНЪ

Роденъ е презъ 1904 г. въ гр. Русе. Истинското му име е Свѣтлозаръ Димитровъ. Написалъ е книгитѣ: „Непобедимитѣ", „Последниятъ день", „Князъ Иванъ Кулинъ", „Бачо Киро" и драмата „Чудната нощь" играна тази година съ голѣмъ успѣхъ отъ Русенския градски театръ. Сътрудникъ е на всички детски издания. Змей Горянинъ работи най-вече въ худ. история. Неговитѣ книги се отличаватъ съ своя поетиченъ езикъ и отлична разработка. Членъ е на писателския съюзъ.

ТАЛАСЪМЪ

Ехъ че ужасъ, ехъ че страхъ
въ тая кжща азъ събрахъ! —
Щомъ съсъ бате сме сами
нѣщо страшно зашуми,
по тавана, пъленъ съ мракъ,
почва цвъркане и бѣгъ!
То бѣ страшенъ талъсъмъ —
виждахме го и на сънь...

Ала ето въ оня мракъ
рипна моя котаракъ,
и не мина нито часъ —
писна нѣкой съ грозенъ гласъ!
— Леле моя котаракъ
хваналъ го е оня врагъ!

Отъ тавана ни високъ
нѣкой скача съ ловъкъ скокъ
туй е моятъ котаракъ
поусмихнатъ подъ мустакъ.
Хемъ е веселъ, хемъ ръмжи
и въ устата си държи
оня страшенъ талъсъмъ,
що ни плаши и на сънь.

— Ехъ че смѣшно! Бате вижъ
плашилъ ни е тоя мишъ!

Младенъ Исаевъ

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ?...

— Най-малкиятъ ресторантъ на свѣта се намира въ Парижъ: той дава мѣста само за петь души.

— Единъ здравъ мжжъ, който извършва тежка физическа работа, обикновено понедѣлникъ сутринята, следъ недѣлната си почивка, тежи два килограма повече, отколкото сжбота вечерята.

— Захарь съдържатъ не само захарната тръстика и цвѣкло, но още и около двеста вида други растения и дървета.

— Пресмѣтнато е, че на земята могатъ да живѣятъ още 8 милиарда хора, ако цѣлата земя може да се използува.

— Една северна мечка тежи срѣдно повече отъ единъ лъвъ.

— Първитѣ стоманени писци, които сж били направени въ Англия, костували около 700 лева парче.

— Въ Америка има толкова хора, които мечтаятъ за лесно забогатяване, че всѣка седмица се пускатъ въ обръщение за 50 милиона фалшиви долари и ценни книжа.

— Една пчела тежи по-малко една пета грамъ. Следователно въ единъ килограмъ влизатъ 11,000 пчели.

— Единъ американски милионеръ въ Лонгъ Исландъ притежава единъ дресиранъ леопардъ, който използува като ловджийско куче. Той донася на господаря си убития отъ него дивечъ.

ФИЛИЙКА СЪ МАСЛО

РАЗКАЗЪ ОТЪ ДАМЯНЪ КАЛФОВЪ

Малкиятъ Богданчо бѣше много кротко и послушно момченце. Първо отдѣление той мина съ отличие. А сега въ цѣлото второ отдѣление — имаше, нѣмаше, две три деца прилежни като него. И четенето отъ читанката научаваше добре. И смѣтането си написваше, безъ много, много да се мае. И домашното си подготвяше на време. Когато Богданчо сѣднѣше да чете урока си на гласъ, като че ли пѣеше пѣсенчица. Ясно, високо, разбрано, да ти е драго да го слушашъ. Когато почнѣше да пише съ моливъ на тетрадката си, той не се навеждаше цѣлъ надъ масата, или надъ чина. Не държеше съ пръстчетата си молива най-долу, до самото остро връхче, не пречупваше тритѣ пръстчета на дѣсната си ржка. Не натискаше съ всичка сила на листа, не заличаваше, не дращеше. Въ кжщи Богданчо бѣ послушенъ и миренъ. Вечерь никога не си лягаше, безъ да се прекръсти и безъ да каже една молитвичка, която беше научилъ на училище. Следъ това той цѣлуваше майка си и баща си, казваше имъ „лека нощь" и се мушкаше подъ дебелитѣ си завивки.

Сжщото правѣше Богданчо и сутринь, следъ като се омиѣше.

— Добро утро, мамичко! Добро утре, татенце!

А когато майка му излѣзеше отъ кжщи, или за вода, или до нѣкоя съседка, той пазеше като часовой малкото си сестриче. Гледаше го съ четири очи. Не даваше никой да се приближи до него. Съ една дума, Богданчо бѣше едно послушно и добро дете, каквито трѣбва да бждатъ всички деца. Само едно едничко нѣщо не бѣше добро въ него. Когато по-нѣкога майка му приготвяше нѣкое млинче или меденa колача, той не искаше да закусва въ кжщи. Хапваше мъничко, после грабваше млинчето, или меденото колаче и — хайде на училище. Сжщото правѣше и подиръ обѣдъ. Грабне филията намазана съ масло, и — хопъ на улицата при другитѣ деца.

Майка му винаги го гълчеше:

— Не правишъ добре, Богданчо, не правишъ добре! Лошо е това! Каквото имашъ да ядешъ — хапни си го въ кжщи. Защо да те гледатъ другитѣ деца? Че и на тѣхъ може да се яде млинки, или филия съ масло! А щомъ не можешъ да имъ дадешъ на всички — тогава по-добре закусвай си въ кжщи!

Но кой знае защо, Богданчо не искаше да разбере. Продължаваше да излиза съ пълни ржце отъ кжщи. Докато найсетне, ето какво се случи.

Единъ подиръ обѣдъ, пакъ така, той се натовари ей съ една такава филия, наплескана и отъ дветѣ страни съ масло. И макаръ майка му да не го оставаше, както винаги, той пакъ изкочи навънъ при децата.

Сега тѣ играяха на дама. Като хапна еднажъ, дважъ, Богданчо се заплесна въ играта на другарчетата си и отпусна ржце надолу. Но отъ где се бѣ явило въ това време кучето на едни съседи. Безъ да джафне, то се приближи тихичко задъ гърба на Богданчо, налапа филията и — бежъ да го нѣма.

Богданчо изпищѣ и се разрева, цѣлъ разтреперанъ. За малко кучето да налапа и откжсне пръститѣ му. И отъ тоя день нататъкъ никой вече не видѣ Богданчо на улицата съ млинки, или съ блажна филийка въ ржце.